

**ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА МЕНЕДЖМЕНТУ
КАФЕДРА МАРКЕТИНГУ**

СИЛКА ІГОР ДМИТРОВИЧ

**ФОРМУВАННЯ ТА ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ
ВИКОРИСТАННЯ РЕСУРСНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА**

Освітньо-професійна програма Економіка підприємства
Спеціальність 051 Економіка
Ступінь вищої освіти Магістр

РЕФЕРАТ

магістерської дипломної роботи на здобуття кваліфікації – магістр економіки

Полтава – 2018 року

Магістерська дипломна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел (82 найменувань), 2 додатки. Магістерська дипломна робота містить 28 таблиць, 10 рисунків, викладена на 106 сторінках.

Основний зміст роботи

У першому розділі «Теоретичні аспекти ефективності використання ресурсного потенціалу у підприємствах» розкрито сутність поняття «ресурсний потенціал» та його складових, опрацьовано методичні підходи до оцінки ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства, розкрито організаційно-економічний механізм оцінювання ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства.

У другому розділі «Досягнутий рівень ефективності використання ресурсного потенціалу у підприємстві» здійснена оцінка стану забезпеченості та ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства. Проведено грошову оцінку річного ресурсного потенціалу сільськогосподарського підприємства. Для аналізу нами обрано сільськогосподарське підприємство ДП «ДГ «Степне» Полтавського району.

У третьому розділі «Шляхи підвищення економічної ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства» визначено чинники та шляхи підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу, здійснено оптимізацію структури капіталу підприємства з використанням механізму фінансового левериджу, обґрунтовано доцільність впровадження органічного способу виробництва сільськогосподарської продукції.

Висновки

Ресурсний потенціал сільськогосподарських підприємств – це матеріальна умова для розширеного відтворення земельних, трудових, матеріально-технічних ресурсів, а також сукупність збалансованих факторів для ефективного функціонування різноманітних організаційно-правових форм господарювання.

Проаналізувавши рівень ефективності використання ресурсного потенціалу ДП «ДГ «Степне» Полтавського району з теоретичної та практичної точки зору можна зробити наступні висновки:

Виробничий напрямок ДП «ДГ «Степне» Полтавського району – молочно-м'ясний з розвинутим виробництвом соняшнику та пшениці. Питома вага галузі рослинництва становить 53,1 %, а тваринництва – 46,9 %. При цьому асортимент продукції підприємства має низький рівень раціональності. Особливу увагу необхідно приділити вирощуванню кукурудзи на зерно, адже основний дисбаланс асортименту спостерігається саме за цією продукцією (у загальному обсязі випуску продукції кукурудза на зерно займає лише 8,7 %, хоча її реалізація забезпечує найвищий рівень рентабельності, який дорівнює 158,0 %). Лідером за обсягами виробництва є молоко (39,80 %) при рівні рентабельності 6,7 %.

Аналіз виробничо-комерційної діяльності ДП «ДГ «Степне» свідчить про позитивні тенденції. Зокрема, в 2017 р., порівняно з 2013 р., валове виробництво продукції в постійних цінах збільшилося на 294,5 тис. грн, в той

же час валове виробництво продукції у діючих цінах підвищилося на 42471,1 тис. грн. Розмір одержаного прибутку збільшився на 7027 тис. грн, а рівень рентабельності коливався протягом всього досліджуваного періоду і в 2017 р. становив 26,4 %.

Ресурсний потенціал ДП «ДГ «Степне» Полтавського району в 2017 р. формують: земельні ресурси площею 3306 га, 256 осіб працівників, 30151 тис. грн основних засобів, що включають 33 трактори, 3 зернозбиральних комбайнів, 1 кукурудзянозбиральний комбайн та 37 автомобілів. При цьому порівняно з 2013 р. зменшилися: площа сільськогосподарських угідь – на 1,3 %, кількість зайнятих в сільському господарстві – на 14,5 %, вартість оборотних засобів – на 2,4 %. При цьому балансова вартість основних засобів в 2017 р., порівняно з 2013 р., зросла на 41,1 %. Отже, нині існує необхідність щодо комплексного техніко-технологічного оновлення сільськогосподарського виробництва та оптимізації його ресурсного потенціалу.

Визначенні показники ефективності використання ресурсного потенціалу досліджуваного підприємства свідчать про високий рівень. Зокрема, обсяг виробництва валової продукції в розрахунку на 1 га сільськогосподарських угідь в 2017 р., порівняно з 2013 р., збільшився на 2,6 %, виручки від реалізації – на 198,6 %, прибутку від продажу сільськогосподарської продукції – на 227,4 %. Також спостерігається підвищення валового виробництва продукції у розрахунку на одного середньорічного працівника – на 18,4 %, валового доходу – на 244,6 % та чистого прибутку – на 223,2 %.

За досліджуваний період підвищилася ефективність використання основних і оборотних засобів підприємства, що підтверджується зростанням показників фондозабезпеченості та фондоозброєності в підприємстві в 2017 р., порівняно з 2013 р., відповідно на 43,0 % та 48,2 %. Зниженням показника фондомісткості продукції на 39,4 % та відповідно збільшення фондовіддачі на 64,2 % та зростання фондооснащеності виробництва на 26,1 %.

Найбільшу питому вагу у структурі ресурсного потенціалу ДП «ДГ «Степне» займають сільськогосподарські угіддя – 68,0 % (58928,1 тис. грн), трудовий потенціал – 18,1 % (15692,8 тис. грн) та оборотні засоби – 12,1 % (10490 тис. грн). В цілому, варто відмітити, про підвищення вартості річного ресурсного потенціалу підприємства з 78147,9 тис. грн в 2013 р. до 86595,9 тис. грн в 2017 р.

З метою підвищення економічної ефективності використання ресурсного потенціалу в ДП «ДГ «Степне» Полтавського району доцільно застосувати наступні пропозиції:

1. Для підвищення продуктивності працівників та зменшення витрат, що спричинені плинністю кадрів, доцільно впровадити факторно-критеріальну модель для оцінки працівників та виплати їм премії. При цьому премія складатиметься з двох частин, одна з яких виплачуватиметься за успішне виконання працівником посадових обов'язків, а друга пов'язує рівень винагороди із загальною ефективністю діяльності підприємства та результатами діяльності самого працівника. Зростання витрат на 1 грн внаслідок запропонованих заходів призведе до зростання обсягів виробництва

на 2,73 грн, що є економічно доцільним.

2. Удосконалення структури посівних площ сівозмін у поєднанні з раціональною системою добрив та збереженням родючості ґрунту, сприяють раціональному витраченню усіх видів матеріальних та трудових ресурсів на виробництво. За рахунок оптимізації посівної площі в ДП «ДГ «Степне» валова продукція збільшиться на 2183 тис. грн, а прибуток – на 1338 тис. грн.

3. Досить перспективним є поступовий перехід ДП «ДГ «Степне» на органічне землеробство. Незважаючи на те, що урожайність озимої пшениці, вирощеної органічним способом, нижча на 21,5 %, отриманий прибуток від її реалізації як органічної, вищий на 6,6 %, а витрати на обробіток 1 га – менші на 26,6 %. Щодо ярого ячменю, то урожайність його, вирощеного органічним способом вища ніж традиційним, а прибуток від реалізації більший на 40,3 %. Зокрема, прибуток господарства підвищується за рахунок економії на хімічних добривах, зниження витрат на енергоносії та підвищеній ціні реалізації органічної продукції порівняно з продукцією, вирощеною традиційним способом.

4. Запропоновано сценарії розвитку і удосконалення ресурсного потенціалу ДП «ДГ «Степне». Перший варіант сценарію передбачає використання наявного ресурсного потенціалу на основі власних фінансових коштів та короткострокового кредитування. Другий варіант сценарію, що має середньостроковий період реалізації, базується на інвестиційному підході, удосконаленні галузевої структури ресурсів та розширенні спеціалізації виробництва за рахунок залучення коштів на впровадження окремих інвестиційних проектів. Третій сценарій спрямований на більш тривалу перспективу, яка враховує зміни в інституційному середовищі, можливості організаційних трансформацій, вихід на нові ринки тощо.

5. За допомогою поліноміальної лінії тренду спрогнозовано вартість річного ресурсного потенціалу досліджуваного підприємства до 2022 року. Очікується, що вартість ресурсного потенціалу ДП «ДГ «Степне» в 2019 р. становитиме 89910,0 тис. грн, 2020 р. – 90555,9 тис. грн, 2021 р. – 90791,9 тис. грн та 2022 р. – 90618,0 тис. грн.

6. За допомогою механізму фінансового важеля визначено оптимальну структуру капіталу, яка забезпечує максимальний рівень фінансової рентабельності. Зокрема, найбільший коефіцієнт фінансової рентабельності досягається за умови співвідношення власного і позикового капіталу 90 %:10 %.

Список публікацій здобувача

1. Силка І.Д. Методика дослідження ефективності використання ресурсного потенціалу сільськогосподарських підприємств // Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 25-26 квітня 2018 р. Том I. – Полтава: РВВ ПДАА, 2018. – 157-158.

2. Силка І.Д. Стан та ефективність використання трудового потенціалу сільськогосподарського підприємства // Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії, 27 вересня 2018 р. –

АНОТАЦІЯ

Силка І.Д. Формування та шляхи підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу підприємства (на матеріалах ДП «ДГ «Степне» Полтавського району). – Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Магістерська дипломна робота на здобуття ступеня вищої освіти магістр за освітньо-професійною програмою Економіка підприємства спеціальності 051 Економіка. – Полтавська державна аграрна академія, Полтава, 2018.

Досліджено теоретичні, методологічні та прикладні аспекти формування та ефективного використання ресурсного потенціалу, проведено оцінку річного ресурсного потенціалу сільськогосподарського підприємства.

Визначено шляхи підвищення економічної ефективності використання ресурсного потенціалу, здійснено оптимізацію структури капіталу підприємства з використанням механізму фінансового левериджу, обґрунтовано доцільність впровадження органічного способу виробництва сільськогосподарської продукції.

Ключові слова: земля, трудові ресурси, капітал, ресурсний потенціал, економічна ефективність, рентабельність, виробнича діяльність.

АННОТАЦИЯ

Сылка И.Д. Формирование и пути повышения эффективности использования ресурсного потенциала предприятия (на материалах ГП «ОХ «Степное» Полтавского района). – Квалификационная работа на правах рукописи.

Магистерская дипломная работа на получение степени высшего образования магистр по образовательно-профессиональной программе Экономика предприятия специальности 051 Экономика. – Полтавская государственная аграрная академия, Полтава, 2018.

Исследованы теоретические, методологические и прикладные аспекты формирования и эффективного использования ресурсного потенциала, проведена оценка годового ресурсного потенциала сельскохозяйственного предприятия.

Определены пути повышения экономической эффективности использования ресурсного потенциала, осуществлена оптимизация структуры капитала предприятия с использованием механизма финансового левериджу, обоснована целесообразность внедрения органического способа производства сельскохозяйственной продукции.

Ключевые слова: земля, трудовые ресурсы, капитал, ресурсный потенциал, экономическая эффективность, рентабельность, производственная деятельность.

ANNOTATION

Silka I.D. Formation and ways to increase the efficiency of using the resource potential of the enterprise (on materials of SE «EE «Stepne» the Poltava district). – Qualifying work on rights for a manuscript.

Master's degree work for higher education master's degree in Educationalprofessional program Business Economics Specialty 051 Economics. – Poltava State Agrarian Academy, Poltava, 2018

The theoretical, methodological and applied aspects of formation and effective use of resource potential have been researched, the annual resource potential of the agricultural enterprise has been estimated.

The ways of increasing the economic efficiency of using the resource potential have been determined, optimization of the capital structure of the enterprise with the use of the financial leverage mechanism has been carried out, the feasibility of introducing an organic method of agricultural production has been substantiated.

Key words: land, labor resources, capital, resource potential, economic efficiency, profitability, production activity.